

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/831/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3813223812
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Zajacová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3813223812.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľa Y. Q. D., a.s., so sídlom P. XXXX/XXX, G., IČO 36 234 176, v konaní zastúpeného S. kanceláriou T. s.r.o., so sídlom D. XX, P. proti odporcovi G. X., bytom Y., V. XXXX/XX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu Združenia na ochranu občana spotrebiteľa Y., so sídlom L. B. X, G., IČO 42 176 778, v konaní zastúpeného JUDr. S. Q., advokátom, so sídlom J.T. X/A, B. o zaplatenie 583,59 eur a príslušenstvom, na odvolanie vedľajšieho účastníka proti rozsudku Okresného súdu Prievidza č.k. 4C/32/2014-41 zo dňa 27. marca 2014, v senáte jednohlasne takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti, vo výroku o náhrade trov konania účastníkov s a pokiaľ ide o náhradu trov konania vedľajšieho účastníka konania na strane odporcu m e n í tak, že navrhovateľ je p o v i n n ý zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi konania na strane odporcu náhradu trov konania v sume 33,11 eur za trovy právneho zastúpenia, k rukám JUDr. S. Q., advokáta, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Navrhovateľ je p o v i n n ý zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi konania na strane odporcu náhradu trov odvolacieho konania v sume 11,66 eur za trovy právneho zastúpenia, k rukám JUDr. S. Q., advokáta, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom odporcovi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi 187,28 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,50% ročne zo sumy 187,28 eur od 13.10.2011 do 21.10.2013 vyčíslený na sumu 36,07 eur a spolu s úrokom z omeškania vo výške 0,026% denne zo sumy 187,28 eur od 22.10.2013 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia, čo do zvyšku návrh navrhovateľov zamietol a o náhrade trov konania účastníkov rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Rozhodnutie v merite veci odôvodnil súd prvého stupňa v konaní zistenými skutočnosťami, ktoré posúdil podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 2 písm. b), § 3 ods. 1 a 2, § 4 ods. 4 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a uviedol, že nesporné v konaní bolo, že medzi účastníkmi konania bola uzatvorená Úverová zmluva dňa 27.1.2010. Navrhovateľ je veriteľom - právnickou osobu, ktorá poskytla odporcovi spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania, odporca identifikovaný v zmluve menom, priezviskom, rodným číslom, adresou bydliska je fyzickou osobou - spotrebiteľom. Predmetná zmluva je zmluvou spotrebiteľskou a to s poukazom na § 52 Občianskeho zákonníka v znení platnom v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy. V danom prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu - zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorú treba posudzovať podľa zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení v čase jej uzatvorenia. Predmetná zmluva obsahuje zákonom požadované náležitosti a to výšku úrokovej sadzby, RPMN i priemernú hodnotu RPMN. Pri poskytnutí úvere 500 eur sa v predmetnej úverovej zmluve uvádza, že celkové náklady spotrebiteľa sú vo výške 349,60 eur, čo spolu činí 849,60 eur, ktorá suma však nezodpovedá tomu, že odporca mal povinnosť vykonávať mesačné splátky po 18,96 eur, celkom v počte splátok 48, čo zodpovedá sume vo výške 910,08 eur (18,96 eur krát 48) Odporca mal podľa predmetnej zmluvy povinnosť zaplatiť navrhovateľovi za poskytnutý úver vo výške 500 eur nie len úver vo výške 500 eur, ale aj celkové náklady

ktoré činia 82% úveru. (410,08 eur x 100% : 500 eur), t.j okrem poskytnutého úveru 500 eur vrátiť navyše 410,08 eur. Navrhovateľ tak požaduje od odporcu neprimeranú finančnú odplatu za poskytnutý úver. RPMN nie je potom v predmetnej zmluve uvedená v správne a je teda uvedená v neprospech spotrebiteľa. Súd dodal, že priemerná úroková miera u spotrebiteľských úverov od 1 - 5 rokov bola v I. štvrtroku 2010 (predmetná zmluva bola uzatvorená dňa 27.1.2010 s lehotou splatnosti 48 mesiacov) 12,71%, pričom predmetnou zmluvou bol dohodnutý úrok vo výške 29,20%. Podľa Úverových zmluvných podmienok, Hlavy 7. §3 má klient v prípade, že sa oneskoril s platením aspoň dvoch splátok alebo s platením jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace, povinnosť splatiť na požiadanie spoločnosti celý čerpaný úver. Za čerpaný úver treba považovať sumu 500 eur, potom pri vzniku povinnosti odporcu vrátiť úver predčasne (ako je tomu v tomto prípade) má navrhovateľ nárok len na zaplatenie čerpanej istiny úveru. Za dôvodný súd považoval návrh navrhovateľa len v časti žalovanej istiny a priznal navrhovateľovi nárok vo výške 187,28 eur, ktorá suma je rozdielom medzi čerpaným úverom vo výške 500 eur a úhradou úveru odporcom vo výške 312,72 eur. Súd okrem zvyšku istiny a uplatneného úroku z dôvodov uvedených vyššie nepriznal navrhovateľovi ani pokutu (ušlý úrok) vo výške 44,99 eur. Zamietnutie návrhu v tejto časti súd odôvodnil tým, že Okresný súd Partizánske vo svojom rozhodnutí vo veci sp.zn. 5C/121/2011 zo dňa 1.8.2012 určil vo výroku rozsudku, že zmluvná podmienka podľa Hlavy 7. § 6 úverových zmluvných podmienok navrhovateľa, ktorej obsahom je právo navrhovateľa v prípade predčasnej splatnosti úveru na zmluvnú pokutu vo výške ušlého úroku, na ktorý by navrhovateľovi vznikol nárok, ak by bol úver splácaný v dohodnutých splátkach, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Výrok prvostupňového súdu bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 24.10.2013 vo veci sp.zn. 4Co/375/2012. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p. vzhľadom na čiastočný úspech oboch účastníkov konania.

Proti tomuto rozsudku do výroku o náhrade trov konania účastníkov podal včas odvolanie vedľajší účastník konania na strane odporcu. Podľa neho súd prvého stupňa pri rozhodovaní o náhrade trov konania vec zle právne posúdil. V danom prípade vedľajší účastník v stúpil do konania len v časti o zaplatenie 396,31 eur, v ktorej časti si navrhovateľ uplatňoval svoj nárok bez platného právneho titulu a v ktorej časti bol aj jeho návrh súdom prvého stupňa zamietnutý. V tomto zmysle mu preto patrí aj náhrada trov konania. Pre prípad, že by sa odvolací súd s týmto právnym názorom nestotožnil, uviedol vedľajší účastník, že prvostupňový súd sa nesprávne vysporiadal s vyjadrením úspechu procesných strán v konaní. S ohľadom na úspech navrhovateľa, ktorý predstavoval 32,09 % a úspech odporcu, ktorý predstavoval 67,91 % bol v konaní procesne úspešnejší odporca, ktorému tak patrí v pomere 35,82 % /67,91-32,09/ náhrada trov konania. Vedľajší účastník vystupoval v konaní na strane procesne úspešnejšieho účastníka a preto aj jemu patrí náhrada trov konania v pomere 35,82 %. Takto mu patrí náhrada trov konania v sume 33,11 eur /35,82 % z uplatnených a vyčíslených trov prvostupňového konania 92,44 eur/. Navrhol preto, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti vo výroku o náhrade trov konania účastníkov tak, že vedľajšiemu účastníkovi prizná proti navrhovateľovi náhradu trov konania v sume 33,11 eur. Zároveň si uplatnil aj náhradu trov odvolacieho konania za trovy právneho zastúpenia v celkovej sume 11,66 eur.

Navrhovateľ a odporca sa k podanému odvolaniu vedľajšieho účastníka písomne nevyjadrili.

Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal v intenciách ustanovenia § 212 ods. 1 O.s.p. a zistil, že rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné v napadnutej časti vo výroku o náhrade trov konania účastníkov pokiaľ ide o náhradu trov konania vedľajšieho účastníka konania na strane odporcu podľa § 220 O.s.p. zmeniť, a to bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu podľa § 214 ods. 2 O.s.p..

V prvom rade je potrebné uviesť, že odvolanie vedľajšieho účastníka posúdil odvolací súd ako odvolanie podané oprávnenou osobou. Odvolanie vedľajšieho účastníka smerovalo do výroku rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým bolo rozhodnuté o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka. Týmto výrokom bol teda vedľajší účastník priamo dotknutý na svojich právach a preto je oprávnený proti rozsudku súdu prvého stupňa v tejto časti podať odvolanie aj samostatne, bez súhlasu, či odvolania samotného odporcu, na ktorého strane v konaní vystupoval. Z tohto dôvodu odvolací súd odvolanie vedľajšieho účastníka neodmietol ako odvolanie podané neoprávnenou osobou, ale meritórne toto odvolanie prejednal.

Rozsudok súdu prvého stupňa vo výrokoch o povinnosti odporcu zaplatiť navrhovateľovi 187,28 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,50% ročne zo sumy 187,28 eur od 13.10.2011 do 21.10.2013 vyčíslený na sumu 36,07 eur a spolu s úrokom z omeškania vo výške 0,026% denne zo sumy 187,28 eur od 22.10.2013 do zaplataenia, všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia, vo výroku o zamietnutí zvyšku návrh navrhovateľa a tiež vo výroku o náhrade trov konania účastníkov pokiaľ ide o náhradu trov konania medzi navrhovateľom a odporcom odvolaním napadnutý nebol, a preto zostal rozsudok súdu prvého stupňa v týchto výrokoch právoplatný a rozhodnutím odvolacieho súdu nedotknutý. Predmetom preskúmania odvolacím súdom bol teda len výrok rozsudku, ktorým súd prvého stupňa vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania a to len v tej časti, ktorá sa dotýkala náhrady trov konania vedľajšieho účastníka konania na strane odporcu.

V prejednávanej veci súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom vo veci samej uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi 187,28 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,50% ročne zo sumy 187,28 eur od 13.10.2011 do 21.10.2013 vyčíslený na sumu 36,07 eur a spolu s úrokom z omeškania vo výške 0,026% denne zo sumy 187,28 eur od 22.10.2013 do zaplataenia, všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia a vo zvyšku, pokiaľ si navrhovateľ uplatňoval aj zaplataenie 396,31 eur s príslušenstvom, návrh navrhovateľa zamietol. Z uvedeného tak vyplýva, že v predmetnom konaní boli obaja účastníci čiastočne úspešní a pre rozhodovanie o náhrade trov konania účastníkov preto prichádza do úvahy aplikácia ustanovení § 142 ods. 2 alebo § 142 ods. 3 O.s.p..

Podľa § 142 ods. 2 O.s.p. ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Podľa § 142 ods. 3 O.s.p. aj keď mal účastník vo veci úspech len čiastočný, môže mu súd priznať plnú náhradu trov konania, ak mal neúspech v pomerne nepatrnej časti alebo ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu; v takom prípade sa základná sadzba tarifnej odmeny advokáta vypočíta z výšky súdom priznaného plnenia.

Ktoré z citovaných ustanovení bude v konkrétnej veci aplikované je potrebné posúdiť podľa miery úspechu účastníkov vo veci. Odporca bol v konaní úspešnejší, keď súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa v časti o zaplataenie 396,31 eur /bez príslušenstva/ a vyhovel jeho návrhu len v časti o zaplataenie 187,28 eur /bez príslušenstva/. Pomer úspechu odporcu v konaní je tak 35,82 % /úspech odporcu 396,31 eur - úspech navrhovateľa 187,28 eur = 209,03 eur, čo v pomere k predmetu konania 583,59 eur je 35,82 %/.

Vzhľadom na vyššie vyčíslený pomer úspechu odporcu v konaní je potom zrejmé, že pre rozhodovanie o náhrade trov konania sa má aplikovať ustanovenie § 142 ods. 2 O.s.p. a to tým spôsobom, že náhrada trov konania sa pomerne rozdelí, teda, že odporcovi bude priznaná náhrada trov konania vo výške pomeru jeho úspechu v konaní.

Súd prvého stupňa preto správne použil pri rozhodovaní o náhrade trov konania účastníkov § 142 ods. 2 O.s.p., avšak jeho aplikácia bola nesprávna. Ustanovenie § 142 ods. 2 O.s.p. dáva síce popri možnosti priznať úspešnejšiemu účastníkovi konania pomernú náhradu trov konania aj možnosť rozhodnúť o náhrade trov konania účastníkov tak, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania / súd prvého stupňa použil nesprávnu formuláciu „žiaden z účastníkov“, ktorá zodpovedá ustanoveniu § 146 ods. 1 O.s.p., nie však dikcii ustanovenia § 142 ods. 2 O.s.p./, avšak takéto rozhodnutie musí byť odôvodnené práve pomerom úspechu účastníka konania. Pomer úspechu účastníka v konaní musí byť teda taký malý, že priznanie náhrady trov konania takémuto účastníkovi sa bude javiť ako nedôvodné a zásade spravodlivosti bude viac zodpovedať rozhodnutie, ktorým súd žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania neprizná. V danej veci však o takýto prípad nejde. Odporca bol v konaní, ako je vyššie vyčíslené, úspešnejší v pomere 35,82 %, čo nepochybne nie je tak malý úspech, ktorý by odôvodňoval rozhodnutie, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Súd prvého stupňa mal preto správne rozhodnúť, že odporcovi patrí náhrada trov konania v pomernej časti zodpovedajúcej pomeru jeho úspechu v konaní 35,82 %, prípadne, že sa mu náhrada trov konania nepriznáva /v prípade, že by mu trovy konania neboli vznikli alebo by si ich náhradu neuplatnil - § 151 ods. 1 O.s.p./ . Keďže však, ako už bolo uvedené, rozhodnutie súdu o náhrade trov konania medzi navrhovateľom a odporcom odvolaním napadnuté nebolo, je v tejto časti právoplatné a týmto rozhodnutím odvolacieho súdu nedotknuté.

Úspech odporcu v konaní sa vzťahuje aj na vedľajšieho účastníka konania, ktorý v konaní vystupoval na strane odporcu a tohto v konaní podporoval. Tento vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, na strane ktorého v konaní vystupuje /§ 93 ods. 4 O.s.p./ a preto má v prípade úspechu takéhoto účastníka aj právo na náhradu trov konania. V danom prípade tak má vedľajší účastník konania právo na náhradu trov konania v pomere úspechu odporcu v konaní, teda v pomere 35,82 %.

Námietka vedľajšieho účastníka, že vedľajší účastník vstúpil do konania len v časti uplatneného nároku navrhovateľa o zaplatenie 396,31 eur, v ktorej časti bol návrh navrhovateľa zamietnutý a je preto v konaní plne úspešný, nie je podľa odvolacieho súdu namieste. Občianske súdne konanie sa vykonáva v zákonom rámci stanovenom základným procesným predpisom Občianskym súdnym poriadkom - zákon č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov. Ten v § 93 ods. 2 stanovuje, že ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. V zmysle tohto ustanovenia sa teda vedľajší účastník zúčastňuje celého konania ako takého a Občiansky súdny poriadok mu neumožňuje zúčastniť sa konania len v nejakej časti. Takto obmedzená účasť vedľajšieho účastníka na konaní by prichádzala do úvahy len v prípadoch, kedy by navrhovateľ vo svojom návrhu na začatie konania spojil viaceré veci, pričom len niektorá z nich by mala základ v spotrebiteľskom vzťahu. V takomto prípade by vedľajší účastník v zmysle § 93 ods. 2 O.s.p. mohol a mal právo vstúpiť do konania len v tej časti, v ktorej si navrhovateľ uplatňuje práva majúce základ v spotrebiteľskom vzťahu. V inej časti konania by bola účasť vedľajšieho účastníka podľa § 93 ods. 2 O.s.p. vylúčená. V predmetnej právnej veci však o takýto prípad nejde. Tu si navrhovateľ návrhom na začatie konania uplatnil len práva vyplývajúce z jedného spotrebiteľského záväzkového vzťahu medzi ním a odporcom založeného úverovou zmluvou a vedľajší účastník preto vstúpil a zúčastnil sa celého konania.

Trovy vedľajšieho účastníka konania na strane odporcu v konaní pred súdom prvého stupňa sú 92,44 eur za trovy právneho zastúpenia a predstavujú tarifnú odmenu 38,18 eur za prevzatie a prípravu zastúpenia + 8,04 eur režijný paušál, tarifnú odmenu 38,18 eur za písomné vyjadrenie vo veci samej + 8,04 eur režijný paušál. Výška tarifnej odmeny za úkony advokáta vedľajšieho účastníka konania bola vypočítaná podľa § 10 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. vychádzajúc z tarifnej hodnoty sporu. Výška režijného paušálu bola určená podľa § 16 ods. 3 uvedenej vyhlášky ako jedna stotina výpočtového základu pre rok 2014, v ktorom boli úkony vykonané. Z uvedenej sumy trov konania vedľajšieho účastníka pred súdom prvého stupňa 92,44 eur predstavuje pomerná časť 35,82 % sumy 33,11 eur.

Odvolací súd preto na základe vyššie uvedených záverov rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti, vo výroku o náhrade trov konania účastníkov pokiaľ ide o náhradu trov konania vedľajšieho účastníka konania na strane odporcu zmenil tak, že navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi konania na strane odporcu náhradu trov konania v sume 33,11 eur za trovy právneho zastúpenia, k rukám JUDr. S. Q., advokáta, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 v spojení § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že v odvolacom konaní úspešnému vedľajšiemu účastníkovi konania na strane odporcu priznal proti navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania v sume 11,66 eur za trovy právneho zastúpenia v odvolacom konaní. Trovy právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka v odvolacom konaní spočívajú v odmene za 1 úkon právnej pomoci podľa § 13a ods. 2 písm. b/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. (odmena vo výške 1/2 základnej tarifnej odmeny patrí za odvolanie proti rozhodnutiu, ak nejde o rozhodnutie vo veci samej, a vyjadrenie k takému odvolaniu.). Základná sadzba tarifnej odmeny za 1 úkon právnej pomoci je 38,18 eur podľa § 10 ods. 1 uvedenej vyhlášky a teda sadzba tarifnej odmeny za odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa v časti o náhrade trov konania je 19,09 eur /1/2 z 38,18 eur/.

Popri tejto tarifnej odmene patrí k trovám právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka aj režijný paušál v sume 8,04 eur, ktorý bol určený podľa § 16 ods. 3 uvedenej vyhlášky ako jedna stotina výpočtového základu pre rok 2014, v ktorom bol úkon právnej pomoci vykonaný a ďalej aj 5,43 eur ako daň z pridanej hodnoty zo súčtu tarifnej odmeny a režijného paušálu podľa § 18 ods. 3 uvedenej vyhlášky /20 % z 27,13 eur/. Z uvedených trov odvolacieho konania 32,56 eur si vedľajší účastník uplatnil k náhrade 11,66 eur vychádzajúc z pomeru úspechu odporcu v konaní, ktorý pomer sa vzťahuje aj na neho /35,82 %/ a takúto náhradu mu preto aj odvolací súd priznal. Povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov odvolacieho konania v sume 11,66 eur uložil odvolací súd navrhovateľovi k rukám právneho zástupcu vedľajšieho účastníka podľa § 149 ods. 1 O.s.p..

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.